

SMULKAUS IR VIDUTINIO VERSLO SUBJEKTŲ DALYVAVIMO LIETUVOS VIEŠUOSIUOSE PIRKIMUOSE 2013 M. ANALIZĖ

Darbo tikslas – atlikti smulkaus ir vidutinio verslo subjektų dalyvavimo Lietuvos viešuosiuose pirkimuose 2013 m. analizę.

Darbo uždavinys – nustatyti smulkaus ir vidutinio verslo subjektų dalyvavimo Lietuvos viešuosiuose pirkimuose apimtį ir palyginti jas su bendra¹ viešųjų pirkimų apimtimi.

1. METODIKA

Analizės objektas – ūkio subjektai, dalyvavę viešuosiuose pirkimuose 2013 m.

Duomenų šaltinis. Naudojami 2 duomenų šaltiniai:

1. Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje kaupiami perkančiųjų organizacijų pateikti duomenys apie viešųjų pirkimų procedūras.

2. Lietuvos statistikos departamento pateikti ūkio subjektų, dalyvavusių viešuosiuose pirkimuose, parametrai: dydis (labai maža, maža, vidutinė, didelė), vietovė, kurioje vykdoma veikla (apskritis), (toliau – parametrai).

Duomenų grupavimas. Išskiriamos 4 viešuosiuose pirkimuose dalyvavusios ūkio subjektų grupės:

1. Smulkaus ir vidutinio verslo įmonės (toliau – SVV) – labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės;

2. Didelės įmonės (toliau – DĮ) – didelės įmonės;

3. Fiziniai asmenys, užsiimantys individualia veikla (toliau – FV) – fiziniai asmenys, fizinių asmenų grupės, ūkininkai;

4. Užsienio įmonės (toliau – UĮ) – užsienyje įregistruoti verslo subjektai.

Įmonės dydis	Darbuotojų skaičius			
	0–9	10–49	50–249	>249
Gautos įmonės metinės pajamos, Lt.				
1–6.999.999	LABAI MAŽA			
7.000.000–23.999.999		MAŽA		
24.000.000–137.999.999			VIDUTINĖ	
>138.000.000				DIDELĖ

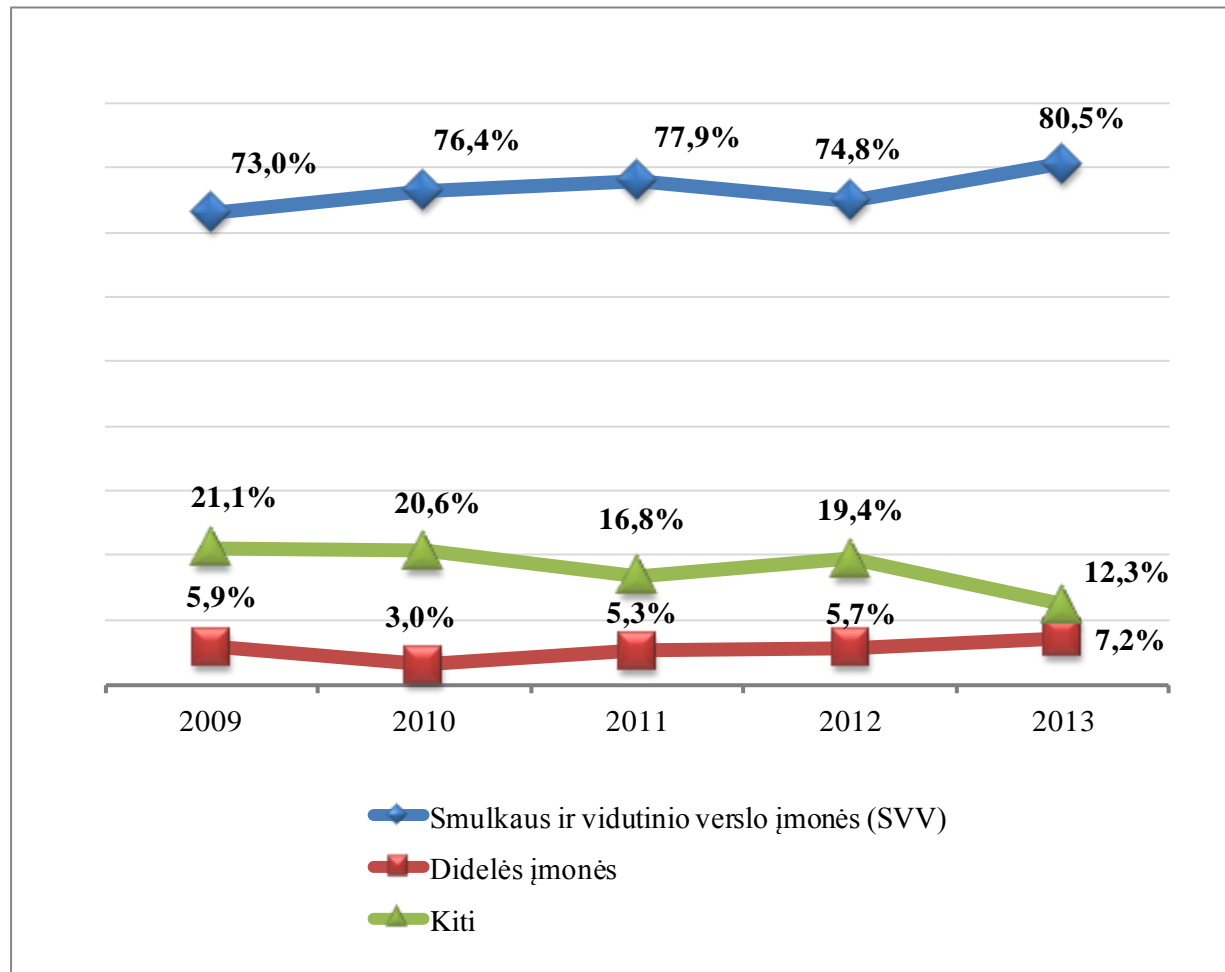
1 pav. SVV ir DĮ ūkio subjektų dydžio nustatymas pagal parametrus

¹ 2009 m. analizuoti viešieji pirkimai be mažos vertės pirkimų ir komunalinio sektoriaus perkančiųjų organizacijų supaprastintų pirkimų, 2010–2013 m. – be mažos vertės pirkimų.

2. DARBO REZULTATAI

ŪKIO SUBJEKTŲ GRUPĖ	Skaičius						Procentas					
	2009	2010	2011	2012	2013	VISO:	2009	2010	2011	2012	2013	VISO:
SMULKAUS IR VIDUTINIO VERSLO ĮMONĖS (SVV):	4.837	5.991	6.003	6.058	6.462	29.351	73,0%	76,4%	77,9%	74,8%	80,5%	76,6%
LABAI MAŽOS ĮMONĖS	1.622	2.721	2.345	2.287	2.355	11.330	24,5%	34,7%	30,4%	28,3%	29,3%	29,6%
MAŽOS ĮMONĖS	1.810	2.212	2.277	2.341	2.508	11.148	27,3%	28,2%	29,6%	28,9%	31,2%	29,1%
VIDUTINĖS ĮMONĖS	1.405	1.058	1.381	1.430	1.599	6.873	21,2%	13,5%	17,9%	17,7%	19,9%	17,9%
DIDELĖS ĮMONĖS (DĮ)	390	238	408	465	580	2.081	5,9%	3,0%	5,3%	5,7%	7,2%	5,4%
FIZINIAI ASMENYS, UŽSIIMANTYS INDIVIDUALIA VEIKLA (FV)	1.136	1.091	860	1.161	461	4.709	17,1%	13,9%	11,2%	14,3%	5,7%	12,3%
UŽSIENIO ĮMONĖ (UĮ)	267	524	434	410	524	2.159	4,0%	6,7%	5,6%	5,1%	6,5%	5,6%
IŠ VISO:	6.630	7.844	7.705	8.094	8.027	38.300	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

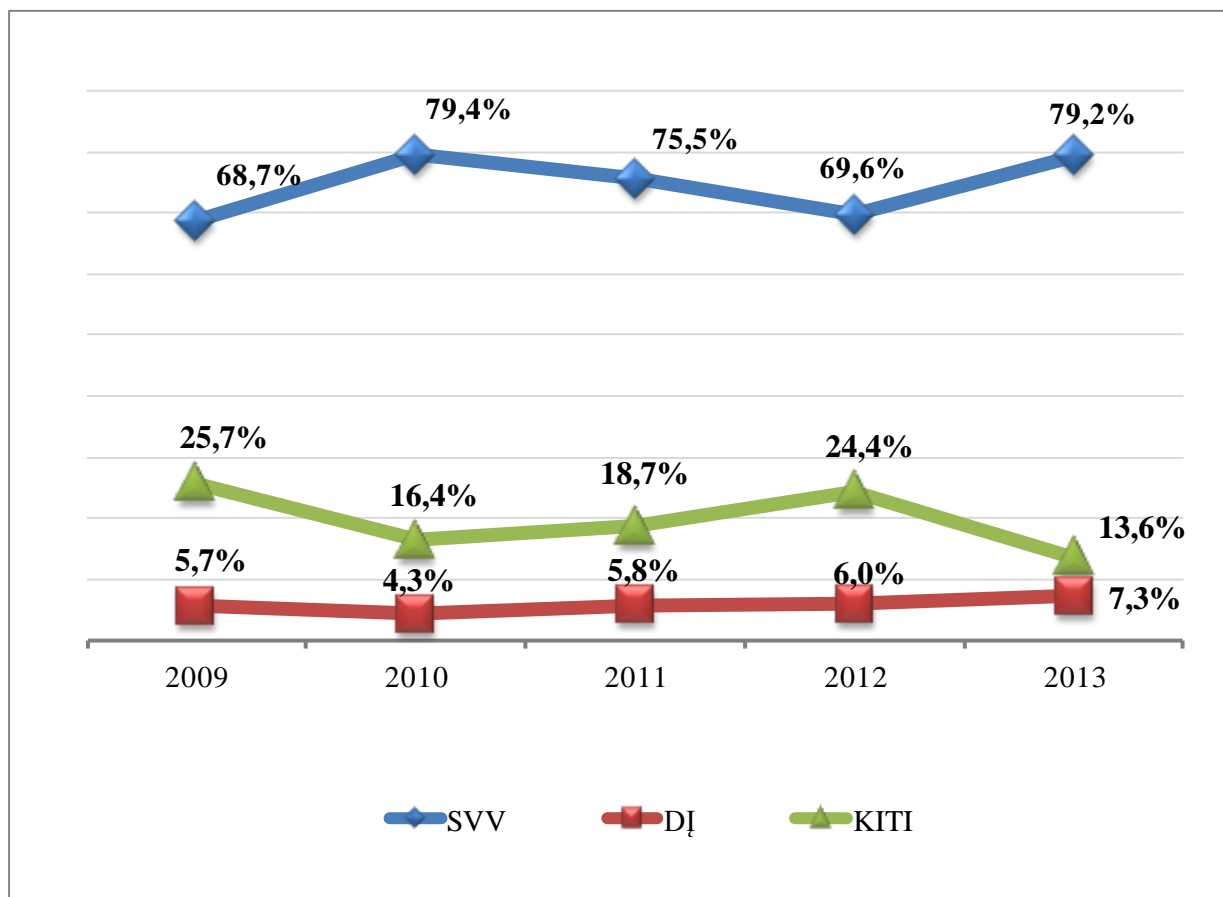
2.1 pav. Ūkio subjektų, dalyvavusių viešuosiuose pirkimuose, skaičiaus pasiskirstymas pagal grupes

2.2 pav. SVV ūkio subjektų, dalyvavusių viešuosiuose pirkimuose, dalis nuo bendro viešuosiuose pirkimuose dalyvavusių ūkio subjektų skaičiaus, proc.

ŪKIO SUBJEKTŲ GRUPĖ	Skaičius						Procentas					
	2009	2010	2011	2012	2013	VISO:	2009	2010	2011	2012	2013	VISO:
SMULKAUS IR VIDUTINIO VERSLO ĮMONĖS (SVV)	2.352	3.508	3.877	3.787	3.781	17.305	68,7%	79,4%	75,5%	69,6%	79,2%	74,6%
LABAI MAŽOS ĮMONĖS	814	1.422	1.439	1.366	1.352	6.393	23,8%	32,2%	28,0%	25,1%	28,3%	27,6%
MAŽOS ĮMONĖS	879	1.303	1.504	1.469	1.501	6.656	25,7%	29,5%	29,3%	27,0%	31,4%	28,7%
VIDUTINĖS ĮMONĖS	659	783	934	952	928	4.256	19,2%	17,7%	18,2%	17,5%	19,4%	18,3%
DIDELĖS ĮMONĖS (DĮ)	194	188	300	324	348	1.354	5,7%	4,3%	5,8%	6,0%	7,3%	5,8%
FIZINIAI ASMENYS, UŽSIIMANTYS INDIVIDUALIA VEIKLA (FV)	713	480	693	1.050	333	3.269	20,8%	10,9%	13,5%	19,3%	7,0%	14,1%
UŽSIENIO ĮMONĖS (UĮ)	167	244	268	277	314	1.270	4,9%	5,5%	5,2%	5,1%	6,6%	5,5%
VISO:	3.426	4.420	5.138	5.438	4.776	23.198	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

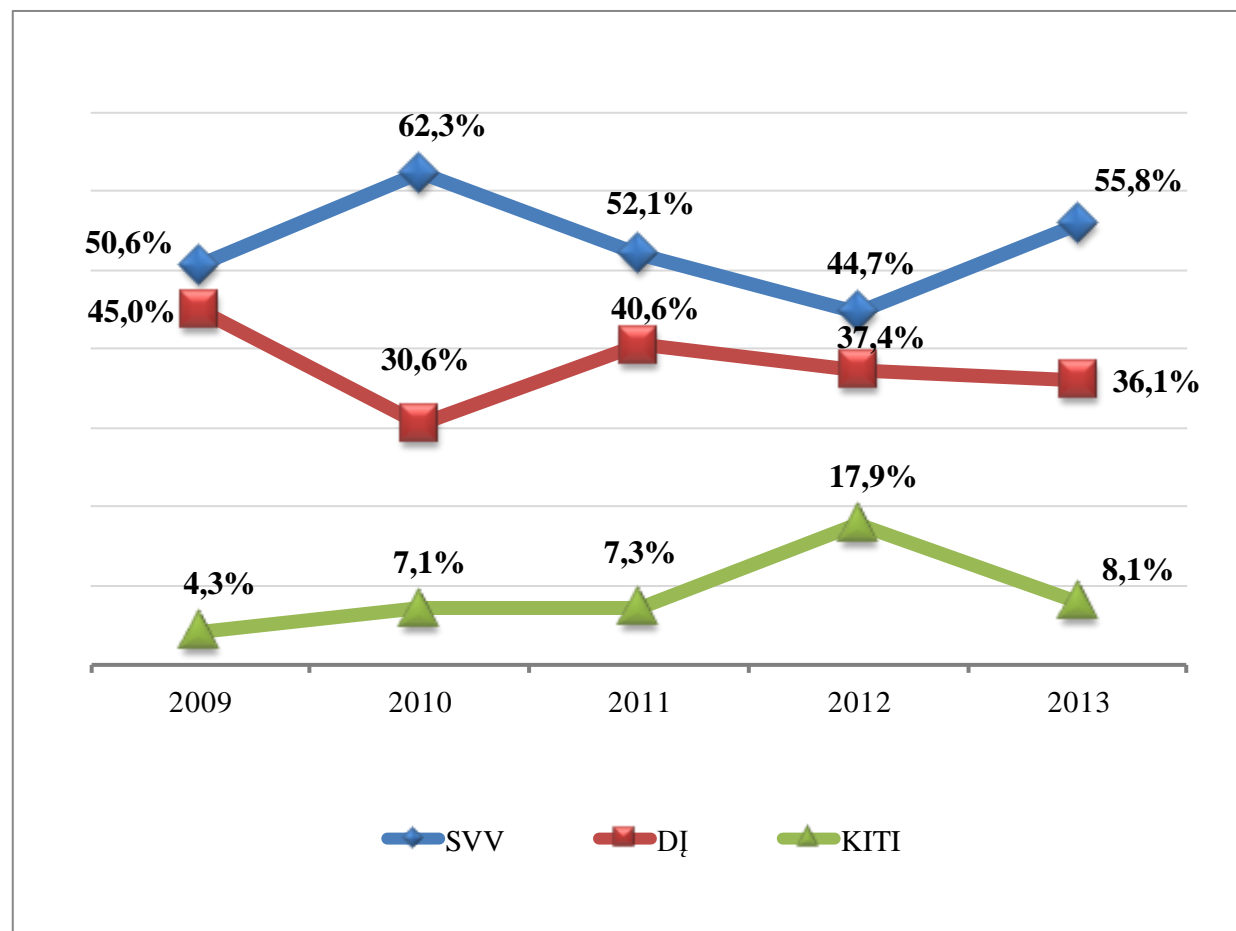
2.3 pav. Ūkio subjektų, sudariusių viešųjų pirkimų sutartis, skaičiaus pasiskirstymas pagal grupes

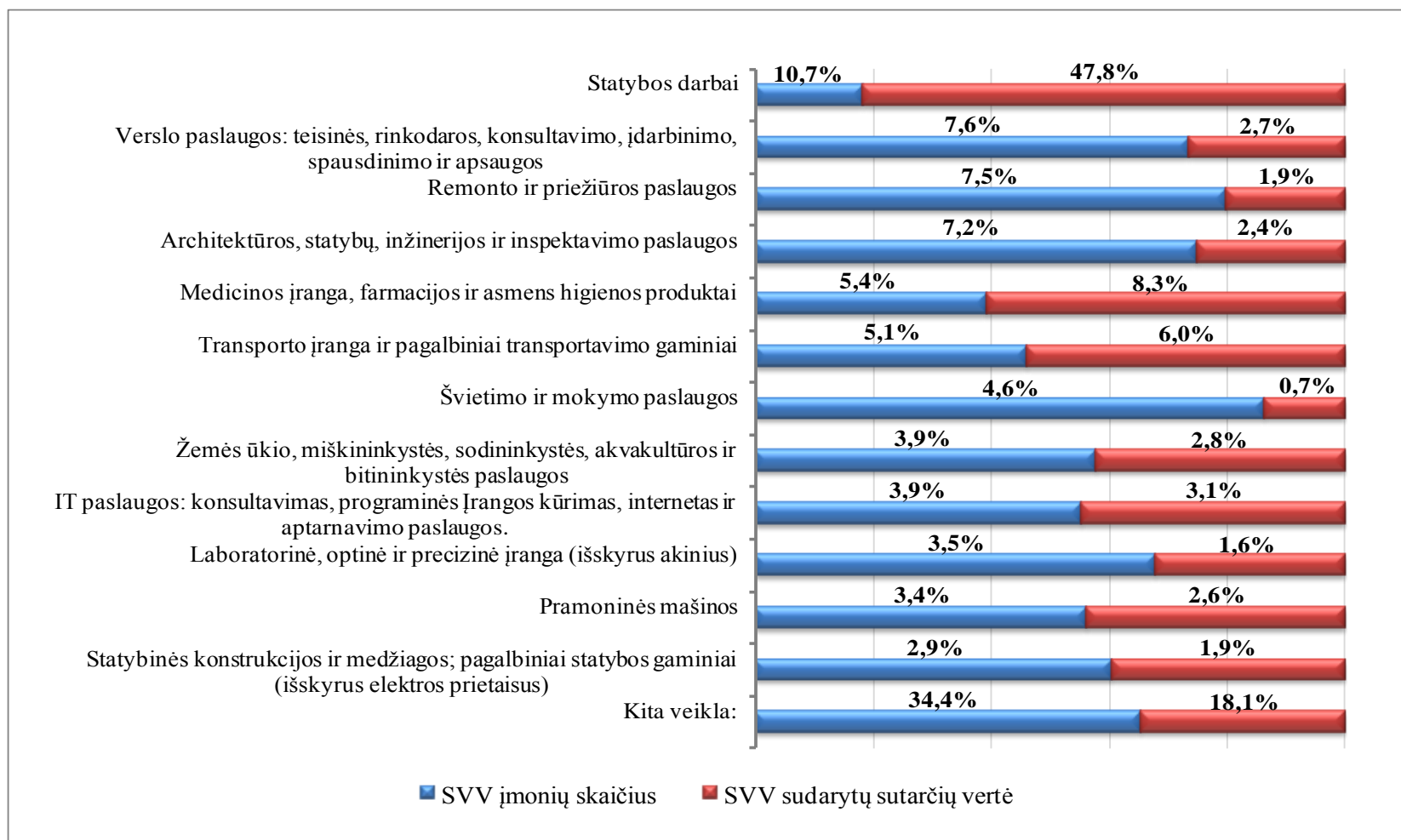
2.4 pav. SVV ūkio subjektų, sudariusių viešųjų pirkimų sutartis, dalis nuo bendro viešųjų pirkimų sutartis sudariusių ūkio subjektų skaičiaus, proc.

ŪKIO SUBJEKTŲ GRUPĖ	Sudarytų sutarčių vertė, mln. Lt						Procentas					
	2009	2010	2011	2012	2013	VISO:	2009	2010	2011	2012	2013	VISO:
SMULKAUS IR VIDUTINIO VERSLO ĮMONĖS (SVV)	3.002,3	5.367,5	5.519,9	5.649,7	7.374,6	26.913,9	50,6%	62,3%	52,1%	44,7%	55,8%	52,8%
LABAI MAŽOS ĮMONĖS	268,1	621,4	650,3	530,2	1.147,1	3.217,2	4,5%	7,2%	6,1%	4,2%	8,7%	6,3%
MAŽOS ĮMONĖS	804,5	1.099,4	1.536,9	1.702,5	1.841,5	6.984,8	13,6%	12,8%	14,5%	13,5%	13,9%	13,7%
VIDUTINĖS ĮMONĖS	1.929,7	3.646,6	3.332,7	3.416,9	4.386,0	16.711,9	32,5%	42,4%	31,4%	27,0%	33,2%	32,8%
DIDELĖS ĮMONĖS (DĮ)	2.672,4	2.634,1	4.303,3	4.721,8	4.770,5	19.102,1	45,0%	30,6%	40,6%	37,4%	36,1%	37,5%
FIZINIAI ASMENYS, UŽSIIMANTYS INDIVIDUALIA VEIKLA (FV)	18,3	19,4	37,3	34,7	28,0	137,7	0,3%	0,2%	0,3%	0,2%	0,2%	0,3%
UŽSIENIO ĮMONĖS (UĮ)	239,2	588,8	738,3	2.233,0	1.049,5	4.848,8	4,0%	6,9%	7,0%	17,7%	7,9%	9,5%
VISO:	5.932,2	8.609,7	10.598,8	12.639,2	13.222,6	51.002,5	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

2.5 pav. Viešųjų pirkimų vertės pasiskirstymas pagal ūkio subjektų grupes

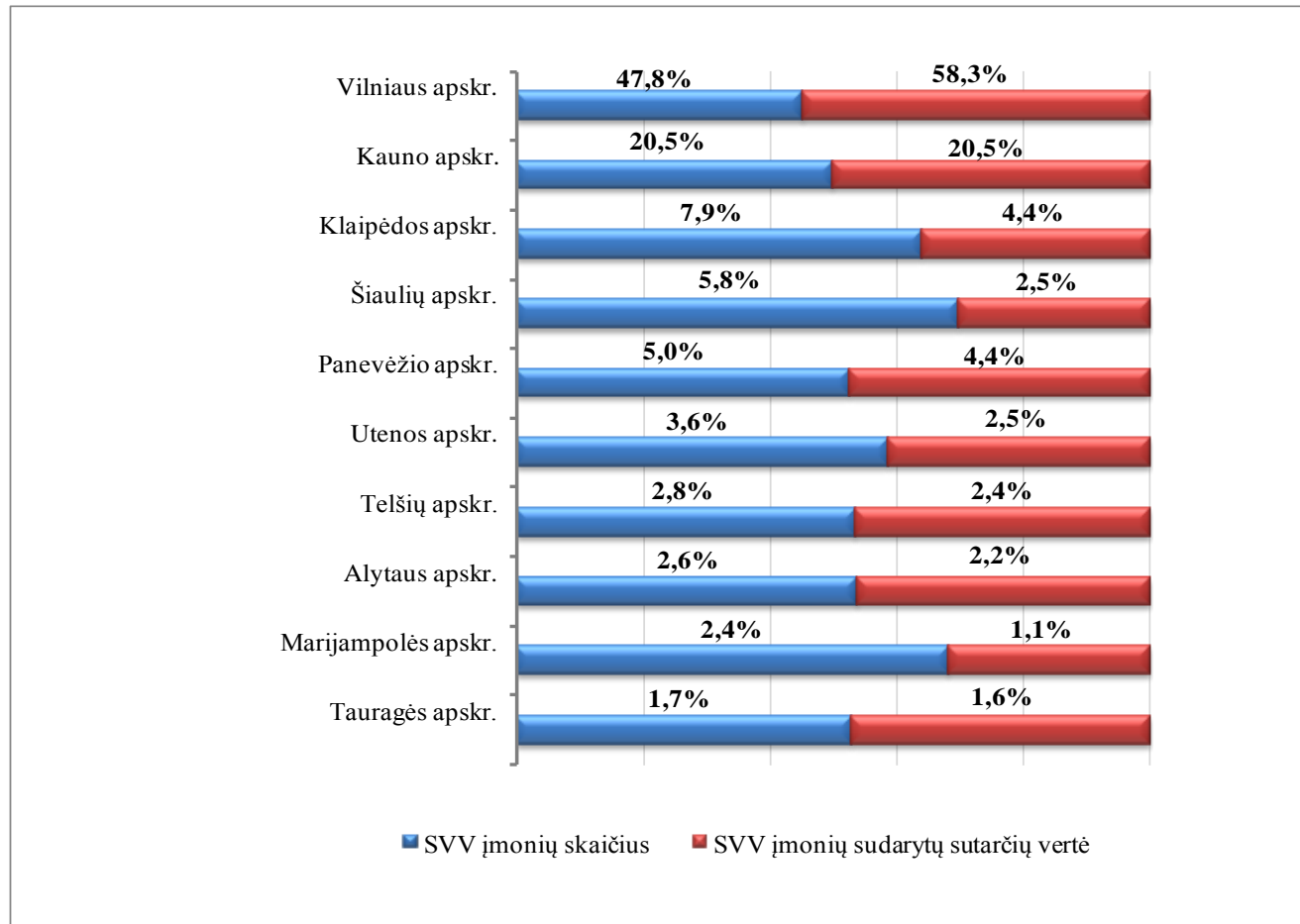

2.6 pav. SVV ūkio subjektų sudarytų viešųjų pirkimų sutarčių vertės dalis nuo bendros viešųjų pirkimų vertės, proc.

2.7 pav. SVV ūkio subjektų, 2013 m. sudariusių viešųjų pirkimų sutartis, skaičiaus ir sudarytų sutarčių vertės pasiskirstymas pagal pirkimo objektų skyrius (žr. 1 priedą).

2.8 pav. SVV ūkio subjektų, 2013 m. sudariusių viešųjų pirkimų sutartis, skaičiaus ir sudarytų sutarčių vertės pasiskirstymas pagal regionus, kuriuose veikia, (žr. 1 priedą)

IŠVADOS

SVV ūkio subjektų, dalyvavusių ir laimėjusių viešuosiuose pirkimuose, skaičiaus dalis nuo bendro ūkio subjektų, dalyvavusių ir laimėjusių viešuosiuose pirkimuose, skaičiaus 2013 m., palyginti su 2012 m., išaugo: dalyvavusių įmonių – nuo 74,8 iki 80,5 proc., laimėjusių įmonių – nuo 69,6 iki 79,2 proc. SVV ūkio subjektų sudarytų sutarčių vertė 2012-2013 m. keitėsi nuo 44,7 proc. iki 55,8 proc.

2013 m., palyginti su 2012 m., stebimas FV ūkio subjektų, dalyvavusių ir laimėjusių viešuosiuose pirkimuose, skaičiaus sumažėjimas: dalyvavusių – nuo 14,3 iki 5,7 proc., laimėjusių – nuo 19,3 iki 7,0 proc. FV ūkio subjektų sudarytų sutarčių vertė 2012–2013 m. išliko nepakitusi ir sudarė – 0,2 proc. nuo bendros per šį laikotarpį sudarytų sutarčių vertės. DĮ ūkio subjektų, dalyvavusių ir laimėjusių viešuosius pirkimus, skaičiaus dalis, lyginant 2012 ir 2013 m., išaugo: dalyvavusių viešuosiuose pirkimuose DĮ ūkio subjektų skaičiaus dalis – nuo 5,7 iki 7,2 proc.; sudariusių viešųjų pirkimų sutartis – nuo 6,0 iki 7,3 proc. Sudarytų sutarčių vertės dalis 2012-2013 m. laikotarpiu šiek tiek sumažėjo – nuo 37,4 iki 36,1 proc.

UĮ ūkio subjektų, dalyvavusių ir laimėjusių viešuosius pirkimus, skaičiaus dalis 2012–2013 m. laikotarpiu išaugo: dalyvavusių – 2012 m. siekė 5,1 proc., 2013 m. – 6,5 proc.; sudariusių viešųjų pirkimų sutartis – 2012 m. – 5,1 proc., 2013 m. – 6,6 proc. Sudarytų sutarčių vertės dalis 2012–2013 m. laikotarpiu keitėsi nuo 17,7 iki 7,9 proc.

Didžiausią SVV ūkio subjektų skaičiaus ir sudarytų sutarčių vertės dalį 2013 m., kaip ir 2012 m., pagal pirkimo objektų skyrius sudaro įmonių, sudariusių sutartis „Statybos darbų“ viešuosiuose pirkimuose, skaičius ir jų sudarytų sutarčių vertė. 2013 m. buvo sudarytos „Statybos darbų“ viešųjų pirkimų sutartis su 567 SVV ūkio subjektais (10,7 proc. nuo bendro SVV ūkio subjektų, sudariusių sutartis, skaičiaus), kurių bendra vertė siekė 3 522,7 mln. Lt (47,8 proc. nuo bendros SVV ūkio subjektų sudarytų sutarčių vertės).

Didžiausią SVV ūkio subjektų skaičiaus ir sudarytų sutarčių vertės dalį pagal regionus, kuriuose veikia, užima Vilniaus ir Kauno apskrityse veikiančios SVV ūkio subjektai. Vilniaus apskrityje veikiančių ir viešųjų pirkimų sutartis sudariusių SVV ūkio subjektų skaičius 2013 m. sudarė 47,8 proc. bendro SVV ūkio subjektų skaičiaus, sudarytų sutarčių vertė – 58,3 proc. bendros SVV ūkio subjektų per šį laikotarpį sudarytų sutarčių vertės.

SVV įmonių, 2013 m. sudariusių viešųjų pirkimų sutartis, skaičius ir vertė (mln. Lt) pagal pirkimo objektų skyrius

Pirkimo objekto skyrius		SVV įmonių skaičius		SVV sudarytų sutarčių vertė	
Kodas	Pavadinimas	skaičius	proc.	mln. Lt	proc.
45	Statybos darbai	567	10,7%	3.522,7	47,8%
79	Verslo paslaugos: teisinės, rinkodaros, konsultavimo, įdarbinimo, spausdinimo ir apsaugos	402	7,6%	201,2	2,7%
50	Remonto ir priežiūros paslaugos	397	7,5%	138,4	1,9%
71	Architektūros, statybų, inžinerijos ir inspektavimo paslaugos	380	7,2%	176,3	2,4%
33	Medicinos įranga, farmacijos ir asmens higienos produktai	286	5,4%	614,5	8,3%
34	Transporto įranga ir pagalbinių transportavimo gaminiai	270	5,1%	439,9	6,0%
80	Švietimo ir mokymo paslaugos	246	4,6%	54,2	0,7%
77	Žemės ūkio, miškininkystės, sodininkystės, akvakultūros ir bitininkystės paslaugos	207	3,9%	210,0	2,8%
72	IT paslaugos: konsultavimas, programinės įrangos kūrimas, internetas ir aptarnavimo paslaugos	206	3,9%	231,2	3,1%
38	Laboratorinė, optinė ir precizinė įranga (išskyrus akinius)	184	3,5%	121,3	1,6%
42	Pramoninės mašinos	179	3,4%	193,6	2,6%
44	Statybinės konstrukcijos ir medžiagos; pagalbinių statybos gaminiai (išskyrus elektros prietaisus)	153	2,9%	138,1	1,9%
39	Baldai (įskaitant biuro baldus), dekoratyviniai patalpų objektai, buitiniai prietaisai (išskyrus apšvietimo) ir valikliai	150	2,8%	66,7	0,9%
30	Biuro ir skaičiavimo mašinos, įrenginiai ir reikmenys, išskyrus baldus ir programinės įrangos paketus	135	2,5%	141,7	1,9%
31	Elektrinės mašinos, aparatai, įranga ir reikmenys. Apšvietimas	121	2,3%	69,9	0,9%
48	Programinės įrangos paketai ir informacinės sistemos	117	2,2%	84,2	1,1%
90	Nuotekų ir atliekų šalinimo paslaugos, valymo ir aplinkosaugos paslaugos	98	1,8%	241,5	3,3%
24	Chemijos produktai	98	1,8%	24,0	0,3%
55	Viešbučių, restoranų ir mažmeninės prekybos paslaugos	97	1,8%	42,4	0,6%
09	Naftos produktai, kuras, elektra ir kiti energijos šaltiniai	96	1,8%	207,8	2,8%
32	Radio, televizijos, komunikacijų, telekomunikacijų ir susijusi įranga	75	1,4%	60,9	0,8%
KITA VEIKLA:		834	15,7%	393,9	5,3%
IŠ VISO:		5 298	100,0%	7.374,6	100,0%

SVV ūkio subjektų, 2013 m. sudariusių viešųjų pirkimų sutartis, skaičiaus ir sudarytų sutarčių vertės pasiskirstymas pagal regionus, kuriuose veikia

APSKRITIES PAVADINIMAS	SVV įmonių sudarytų sutarčių vertė		SVV įmonių skaičius	
	proc.	mln. Lt	proc.	skaičius
Vilniaus apskr.	58,3%	4.300,7	47,8%	1.807
Kauno apskr.	20,5%	1.512,2	20,5%	775
Panevėžio apskr.	4,4%	328,1	5,0%	188
Klaipėdos apskr.	4,4%	326,5	7,9%	299
Utenos apskr.	2,5%	185,0	3,6%	135
Šiaulių apskr.	2,5%	184,3	5,8%	219
Telšių apskr.	2,4%	177,4	2,8%	105
Alytaus apskr.	2,2%	164,9	2,6%	98
Tauragės apskr.	1,6%	114,8	1,7%	66
Marijampolės apskr.	1,1%	80,8	2,4%	89
IŠ VISO:	100,0%	7.374,6	100,0%	3.781

